

## ACTA SESSIÓ DE RETORN

### PROCÉS PARTICIPATIU REPENSEM L'ESPAI FIRAL DE MONTJUÏC

**Dia: Hora:** 01/02/2022; 18.00 h

**Lloc:** Webex, sessió virtual

#### Assistència ciutadania i Fira (69):

|                                                          |                                                       |                                                             |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Alejandro Solà, veí                                      | Jordi Cosp, Bona Voluntat en Acció                    | Montse Masset, veïna                                        |
| Alfons Santamaria, Arquitectes de l'Eixample - COAC      | Jordi Altirriba, EAP Poble Sec-Montjuïc - ICS         | Núria Pedrals, veïna                                        |
| Alfonso Troyano, Resa Logístic S.L.                      | Jordi Calvet, veí                                     | Oriol Altisench, Plataforma Històrica Bombers de Barcelona  |
| Alfred Puig, Federació Catalana d'Amics del Ferrocarril  | Jordi Goñi, Associació Casa de la Premsa              | Oriol Vidal, veí                                            |
| Alicia Bernadas, veïna                                   | Josep Garriga, AAVV de l'Esquerra Eixample            | Oscar Fiedler, Joves Units del Poble-sec                    |
| Anna Ramos, veïna                                        | José María Labazuy, veí                               | Pablo Martínez, Resa Logístic S.L.                          |
| Anna Valls, Institut del Teatre                          | Josep Maria Varas, veí                                | Pablo Parra, Fira de Barcelona                              |
| Anna Verdaguer, veïna                                    | Jota, Camí Amic                                       | Pere Via, veí                                               |
| Antoni Samartino, veí                                    | Juan Pedro Cano, veí                                  | Ricard Fericgla, COAC                                       |
| Carla Altadill, Sants 3 Ràdio                            | Julia, veïna                                          | Rosa Ochando, Joves Units del Poble-sec                     |
| Carles López, Institut de l'Esport de Barcelona          | Júlia Rodríguez, Atlètic La Palma, futbol sala femení | Rosa Maria Galimany, Arquitectes de l'Eixample - COAC       |
| Cielo, veïna                                             | Leo Ferran, AAVV Font de la Guatlla                   | Sam Carabutsi, EMUGBA                                       |
| Constantí Serrallonga, Fira de Barcelona                 | Lisa Marrani, FAVB                                    | Sergi Muyo, veí                                             |
| Cristina Rosa, veïna                                     | Magda Masset Arbusa, veïna                            | Sergi Lopez-Grado, GixSU, Lobby de la Sostenibilitat Urbana |
| David Russell, veí                                       | Manel Alfaro, APA Poble-sec                           | Sergi Gázquez, Associació de Veïns del Poble-sec            |
| Eduard Àvila, Fira de Barcelona                          | Manuel Marina, veí                                    | Valti Roda, AAVV Font de la Guatlla                         |
| Ferran Armengol, veí                                     | Manuel Diéguez, veí                                   | Víctor Magrans Julià, Museu Nacional d'Art de Catalunya     |
| Fina Puig, veïna                                         | Mar Cerezo, veïna                                     | Xavier Casanovas, RehabiMed                                 |
| Francesc Solà, Fira de Barcelona                         | Marc Serra, Fira de Barcelona                         |                                                             |
| Iñaki Rodríguez, Fira de Barcelona                       | Margo Pernas, Xarxa suport mutu Poble-sec             |                                                             |
| Joaquim Saba, veí                                        | Maria José Luque, Transport.cat                       |                                                             |
| Jaume Freixa, Arquitectes de l'Eixample - COAC           | Marta Campos, veïna                                   |                                                             |
| Javier Velasco, Consell de Cultura Popular del Poble-sec | Mercè Sabartés, Fundació Joan Miró                    |                                                             |
| Jesús Mercadal, veí                                      | Meritxell Joan, CERHISEC                              |                                                             |
| Joan Angulo, Fira de Barcelona                           | Mireia Domingo, Caixa Fòrum                           |                                                             |
|                                                          | Mònica Ceide, Caixa Fòrum                             |                                                             |

#### Representants de l'Ajuntament (31):

Janet Sanz, segona tinenta d'Alcaldia de Barcelona  
Marc Serra, regidor de districte de Sants-Montjuïc  
Xavier Matilla, arquitecte en cap  
Aida Guillén Lanzarote, gerenta Districte de Sants Montjuïc  
Alicia Puig, assessora Segona Tinença d'Alcaldia  
Ancor Mesa Méndez, conseller del Districte de Sants-Montjuïc  
Andres Garcia, Barcelona Regional  
Anna Sánchez, Participació Ecologia Urbana  
Carolina López, consellera del Districte de Sants-Montjuïc  
David Labrador, conseller del Districte de Sants-Montjuïc  
Eduard Corbella, conseller del Districte de l'Eixample  
Esther Pérez, consellera del Districte de Sants-Montjuïc

Eudocio Gutiérrez, conseller del Districte de Sants-Montjuïc  
Eva Hernando, tècnica del barri de la Font de la Guatlla  
Georgina Lázaro, consellera del Districte de Sants-Montjuïc  
Ivan Balmanya, tècnic de Mobilitat i Seguretat Viària  
Ivan Gallardo, tècnic de Gerència d'Habitatge i Rehabilitació  
Jaume Gaixas, conseller del districte de Sants-Montjuïc  
Jordi Mercader, Barcelona Regional  
Josep Bohigas, Barcelona Regional  
Josep Pérez, conseller del districte de Sants-Montjuïc  
Juan Carlos Montiel, Barcelona Regional  
Ling Ling Masferrer, consellera del districte de Sants-Montjuïc  
Maite Peris, directora de serveis de Comunicació i Participació de l'Àrea d'Ecologia Urbana  
Mariona Prat, tècnica del Pla de Barris del Poble-sec  
Miguel Martínez, conseller del districte de Sants-Montjuïc  
Montserrat Corrales, direcció de serveis a les Persones i al Territori districte Sants-Montjuïc  
Natàlia López, Barcelona Regional  
Núria Pérez, tècnica del districte de Sants-Montjuïc  
Sandra Salvador, Regidoria de Participació  
Xavier Martin, Gerència del Districte de Sants-Montjuïc

## ORDRE DEL DIA

- Benvinguda institucional (Sra. Janet Sanz, 2a tinenta d'Alcaldia i Sr. Marc Serra, regidor del Districte de Sants-Montjuïc)
- Presentació de la proposta i retorn del procés de participació ciutadana (Sr. Xavier Matilla, arquitecte en cap)
- Torn obert de paraules

## BENVINGUDA INSTITUCIONAL

La segona tinenta d'Alcaldia de Barcelona, **Janet Sanz**, introdueix la sessió agraïnt la participació ciutadana a tots els assistents. Explica que és una sessió de conclusions i tancament on es vol presentar l'esquema general de les propostes i mostrar la incorporació de les necessitats veïnals sorgides durant les sessions de participació.

Repasa les conclusions que s'han extret de les sessions de participació:

1. La Fira pot tenir altres usos. Actualment hi ha molts m2 que estan en desús i, reformulant l'espai d'alguns pavellons, es poden incorporar usos per a la ciutadania.
2. La necessitat de continuïtat urbana i obertura als barris del voltant, seguint el model Superilla.
3. La incorporació de millores en les condicions ambientals, l'increment de l'espai lliure i la seva connexió amb la muntanya de Montjuïc.
4. Promoure el reciclatge urbà per tal que l'ús d'aquests espais pugui ser el més immediat possible.

El regidor de districte de Sants-Montjuïc, **Marc Serra** agraeix també la participació ciutadana destacant que ha sigut molt alta tenint en compte el poc temps de què s'ha disposat.

Esmenta que el procés de transformació permetrà revertir la situació de l'habitatge públic a la ciutat i els barris del voltant i que, gràcies a la situació cèntrica, afavorirà la lluita contra la gentrificació.

A més, afirma que esdevé una oportunitat per donar sortida als equipaments que necessita el veïnat de la Font de la Guatlla i del Poble-sec i per afavorir la comunicació i la connexió entre barris.

## PRESENTACIÓ DE LA PROPOSTA I RETORN DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Pren la paraula l'arquitecte en cap, **Xavier Matilla**, que presenta un document amb la proposta de l'Ajuntament seguint l'índex de continguts següent:

### 00 PREMISSES I CONSENSOS

Destaca que el gran missatge del procés de transformació és passar d'un espai firal a fer ciutat i repassa els grans consensos extrets del procés de participació ciutadana.

### 01 PROPOSTA

Presenta uns plànols on fa una comparació entre l'estat actual, un espai tancat, de recinte, i amb una sola activitat (firal), i la proposta, una nova estructura que manté la Fira però que incorpora altres usos i es converteix en un espai permeable.

### 02 ESPAI PÚBLIC I MOBILITAT

La proposta busca una nova estructura urbana que reconnecti els barris i aporti nous usos a l'espai públic existent donant resposta a les necessitats del veïnat.

### 03 EQUIPAMENTS

La proposta identifica necessitats concretes d'equipaments i remarca la idea de combinar els de proximitat amb algun altre equipament d'escala superior.

### 04 HABITATGES

La proposta busca la creació d'habitatge públic en l'àmbit, amb l'equilibri i la intensitat adequades, per tal d'obrir el recinte, generar ciutat i donar resposta a les necessitats habitacionals dels barris propers.

### 05 ACTIVITAT ECONÒMICA

La proposta busca una Fira integrada en l'àmbit urbà, que generi sinergies, que estigui articulada amb els barris i que sigui un pol d'activitat econòmica i formativa.

El document presentat es pot consultar en el següent enllaç:

[https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/13219/Fira\\_Sessi%C3%B3\\_Part\\_Proposta\\_VFinal.pdf](https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/13219/Fira_Sessi%C3%B3_Part_Proposta_VFinal.pdf)

En acabar la presentació informa que, a partir d'aquest punt, el procés de transformació continuarà amb la redacció d'un MPGM per poder dur a terme els canvis previstos.

Pren la paraula la segona tinenta d'Alcaldia de Barcelona, **Janet Sanz**, per explicar que, a curt termini, a partir del 2023, ja es podran fer servir alguns dels espais com el pavelló d'Itàlia com a equipament esportiu i l'ampliació del MNAC dins del pavelló Victòria Eugènia, i que des de l'Ajuntament s'intentarà accelerar tot allò que sigui possible per tal que els canvis es comencin a notar de manera progressiva i no es converteixi en un pla que s'allargui molt en el temps.

El regidor de districte de Sants-Montjuïc, **Marc Serra**, aclareix que alguns equipaments apareixen encara sense concretar-ne l'ús no perquè no s'hagi tingut en compte l'opinió del veïnat, sinó perquè s'ha d'acabat de concretar la ubicació d'alguns equipaments segons la necessitat.

A continuació s'obre el torn de paraules.

**TORN OBERT DE PARAULES**

Es presenten les diferents intervencions agrupades per temes:

**- Logística de la Fira****Alfonso Troyano**

Demana com serà la logística del transport si la Fira segueix al recinte de l'espai firal.

**Josep Garriga**

Apunta que creu que el resultat de la proposta serà que l'activitat firal augmentarà en comptes de disminuir, amb les conseqüències que tindrà pel que fa a la contaminació.

Pregunta quines seran les noves condicions per Fira un cop s'acabi la concessió. Diu que el lloguer actual és molt barat i pregunta quin retorn tindrà cap a la ciutat.

**- Equipaments esportius****Oscar Fiedler**

Pregunta si hi ha confirmació sobre els equipaments esportius previstos a les 3 xemeneies.

**Júlia Rodríguez**

Demana si hi ha la possibilitat d'accelerar la proposta del centre esportiu al pavelló d'Itàlia per tal que comenci a fer-se servir al setembre del 2022 i es pugui incloure a la planificació de la propera temporada. Proposa reestructurar el pavelló amb dutxes prefabricades per poder fer-lo servir abans.

**Rosa Maria Galimany**

Pregunta per quant de temps es preveu la cessió del pavelló Itàlia i què passarà quan hi hagi un canvi de mandat.

**- Museu del Transport****Oriol Altisench**

Reitera l'interès del Museu del Transport i ofereix recolzament des de la Plataforma Històrica Bombers de Barcelona, que podria fer aportacions d'alguns vehicles. Proposa aprofitar la necessitat d'un centre de Formació Professional per combinar ambdues activitats.

**Ferran Armengol**

Comenta que totes les antigues cotxeres es van enderrocar i que no hi ha més espais on ubicar el Museu del Transport. No té sentit parlar de donar vida a l'avinguda Maria Cristina i deixar que continuï un pavelló firal que està tancat pràcticament tot l'any. Per tot això, el Museu del Transport és el millor projecte per al Palau de Comunicacions i Transports.

**Alfred Puig**

Considera que l'administració té un deute amb el patrimoni històric i industrial, demana que es compleixi un compromís amb el Museu del Transport, que fa anys que va rebotant d'un lloc a l'altre sense trobar una ubicació digna.

**Manuel Marina**

Reitera la importància i la manca de cura del material existent i el deute històric amb el Museu del Transport. Demana que es repensi la seva col·locació dins l'espai firal.

Comenta també que s'hauria d'haver deixat clara la disponibilitat de l'espai de pavellons al veïnat per tal de poder fer propostes més realistes.

**- Espai públic i mobilitat:****Jordi Calvet**

Expressa la seva preocupació per la connexió a peu, especialment a la cantonada del carrer Mèxic i la Gran Via, on s'hauria de millorar la vorera i connectar la Font de la Guatlla amb Hostafrancs.

**Leo Ferran**

Pregunta si es pensa millorar la mobilitat dels vianants de la cantonada de la vorera estreta de Gran Via amb carrer Mèxic.

**Jaume Freixa**

Pregunta si la zona verda només és la que s'inclou a les illes.

**Sergi Gàzquez**

Pregunta com serà el pas del pavelló de la Metal·lúrgia.

Comparteix que és important no tallar del tot el trànsit de vehicles al passeig Maria Cristina perquè aleshores es traslladarà als altres carrers del barri.

**Antoni Samartino**

Proposa una avinguda Maria Cristina més verda, amb una plaça de l'Univers amb jardins tal com Puig i Cadafalch va concebre.

**- Habitatge:****Cielo**

Exposa que cal més habitatge públic i pregunta què es farà per desburocratitzar els processos per construir i perquè la gent necessitada pugui accedir als habitatges públics.

Apunta que Barcelona ha de ser exemple de sostenibilitat i proposa cobertes fotovoltaïques a totes les construccions i als nous edificis i recollida selectiva i reaprofitament d'aigua.

**Jordi Goñi**

Demana si hi ha previstos habitatges per a gent gran.

**- Calendari:****Mercè Sabartés**

Pregunta si tot el projecte estarà acabat de cara al centenari de la Fira Internacional el 2029.

**Anna Verdaguer**

Demana que s'aclareixi quan està previst començar i acabar el projecte.

**- Altres aportacions:****Manel Alfaro**

Demana si es podria donar més informació sobre la ubicació del CAP i l'estat del projecte, si hi ha algun tipus de diàleg en marxa amb CatSalut.

**Antoni Samartino**

Proposa que es consideri acollir el museu de l'Hermitage al recinte firal.

**Víctor Magrans**

Agraeix en representació del Museu Nacional d'Art de Catalunya la proposta que s'ha presentat i que s'hagi tingut en compte l'ampliació del museu al pavelló de Victòria Eugènia. Afirmar que aquest fet permetrà apropar encara més el museu a la ciutat però volen que també sigui un apropament a les entitats i associacions del districte i de la ciutat. Aposten per una revalorització del valor cultural de Montjuïc i una ampliació que creï sinergies i visibilització de totes les entitats culturals.

**Ricard Fericgla**

Mostra la satisfacció pel projecte presentat en general però sembla que alguns punts com la plaça de l'Univers queden reduïts i podria afectar la monumentalitat del conjunt.

L'equip de l'Ajuntament dona resposta a algunes de les qüestions sorgides:

**Xavier Matilla**

Pel que fa a l'impacte en la logística del transport, hi ha dues estratègies: l'obertura de nous carrers com el de la Guàrdia Urbana, que generarà un sistema de logística de proximitat als pavellons que serà més eficient i amb menys impacte a l'espai públic i, simultàniament, s'ubicarà un espai proper fora del recinte firal que permeti als camions tràilers tenir un lloc d'espera fins al moment d'aproximar-se als pavellons.

Explica que, efectivament, el carrer Mèxic és un punt a millorar i que es preveu la seva pacificació amb una estructura urbana que prioritzarà l'ús de vianants. A més, l'activitat econòmica que es proposa al pavelló del

Vestit (a la cantonada amb la Gran Via) està pensada per activar la façana d'aquest punt, que no sigui cega sinó que tingui relació amb el carrer i activitat urbana.

Pel que fa a les zones verdes, s'integren en el model Superilla. Totes les vies que puguin esdevenir zones verdes es potenciarien, com també l'Avinguda Maria Cristina.

### **Janet Sanz**

Quant al pavelló d'Itàlia, la data de disponibilitat és el 2023 perquè el calendari de la Fira té activitats programades fins a finals del 2022. El seu ús serà de l'Ajuntament de manera permanent un cop acabi la concessió.

En relació amb el Museu del Transport, explica que l'Ajuntament ha prioritzat tots els equipaments que eren necessaris de manera estructural per al barri. El Museu del Transport és un projecte que l'Ajuntament té present i és important per a la ciutat de Barcelona, però que mirarà de col·locar-se en altres emplaçaments quan trobin l'oportunitat. L'Ajuntament no impulsa museus, pot facilitar-ne la ubicació i analitzar emplaçaments, però prioritza altres equipaments més necessaris per al barri en aquest àmbit. S'ofereix a seguir treballant per buscar un emplaçament i traslladar a l'equip TMB les reflexions que s'han fet, ja que és una responsabilitat compartida. S'ofereix a buscar un dia per parlar del projecte i veure com es pot tirar endavant la proposta, qui es pot implicar i fins on es pot arribar perquè la proposta no quedi en va.

A continuació, explica el calendari que hi haurà a continuació :

A partir d'ara es començarà a treballar la MPGM per poder canviar els usos i incorporar els equipaments i els habitatges. La previsió és tenir-la acabada a finals del 2022 per poder començar a ubicar les actuacions necessàries.

A partir d'aquí es construirà el pla d'etapes, amb actuacions prioritàries com disposar del pavelló d'Itàlia per a l'equipament esportiu i disposar de l'espai de frontera entre el carrer Lleida i el Paral·lel i enderrocar l'edifici existent per tal d'iniciar la construcció de l'habitatge.

L'any 2025 es refaran els convenis d'ús amb la Fira reajustant-los a la proposta futura de l'espai firal de Montjuïc.

Pel que fa al retorn per a la ciutat, el més evident és l'espai que queda ocupat per la Fira amb aquesta transformació: passa a ser del 100% actual al 53%. Hi ha una optimització de l'espai, canviant el model cap a una fira urbana de teixit econòmic local. A més Fira no és un promotor privat, està format per: Ajuntament de Barcelona + Generalitat de Catalunya + Cambra de Comerç. Totes aquestes actuacions de millora que es preveuen s'han de finançar des d'aquest consorci o espai compartit, per tant té també un retorn econòmic per a la ciutat. La nova concepció de l'espai, amb l'ocupació de pavellons per la ciutat com el pavelló d'Itàlia o el pavelló de Victòria Eugènia, la generació d'espais públics, la ubicació d'habitatge públic i el nou plantejament de la fira urbana, que donarà lloc a la presència de noves empreses, afavorirà la generació de sinergies i la col·laboració amb la ciutat.

En relació amb el canvi de mandat, una modificació de planejament requereix una majoria de vots al plenari. Per tant, ja s'han començat converses amb altres grups municipals que podran fer les seves

aportacions, però hi ha un grau de consens institucional important. El que s'ha presentat avui és un primer esquema emmarcat al procés de participació i hi haurà un procés de 2-3 mesos per fer al·legacions per part del veïnat. Quan una proposta així finalment tira endavant hi ha poc risc que no s'executi, a causa dels acords i suport de tots els implicats.

L'objectiu de l'habitatge és que sigui de lloguer assequible i que pugui arribar a col·lectius diversos; per tant sí que hi haurà habitatges per a gent gran, així com per a gent jove i famílies. Es farà una sessió específica sobre habitatge més endavant per explicar totes les qüestions en detall.

Pel que fa a la mobilitat, es camina cap a la pacificació de tot l'entorn però es farà un estudi intensiu sobre el funcionament viari de tot l'espai.

Quant a l'Hermitage, es comenta que és un projecte privat i que quan se'ls ha proposat d'altres emplaçaments alternatius al port no han volgut considerar-ne l'opció.

S'afirma també que el pas del pavelló de la Metal·lúrgia esdevindrà una galeria a peu pla, com a pas però que serà també com un espai d'estada i d'ús, aprofitant la bellesa de la construcció.

La tinenta appunta que en tot el procés de la MPGM i el pla d'etapes se seguirà compartint el procés amb els veïns per fer-ne seguiment i avaluació conjunta.

### **Marc Serra**

Explica que finalment no s'ha optat per ubicar un equipament juvenil en aquest àmbit perquè està previst ubicar-lo a l'àmbit de les 3 Xemeneies.

Pel que fa al CAP, està previst que el CAP Manso tingui un procés de rehabilitació i es desdobli. S'ubicarà un nou CAP al recinte firal per atendre les persones dels barris de Poble-sec que abans anaven al CAP Manso i les persones que ocuparan els nous habitatges. Sobre la seva ubicació, es diu que el projecte està inclòs al pla d'inversions de la Generalitat de 2023-2025; per tant és una obra que començarà a mig termini, però que cal tancar la ubicació definitiva entre l'Ajuntament i la Generalitat.

La segona tinenta d'Alcaldia de Barcelona, **Janet Sanz**, i el regidor de districte de Sants-Montjuïc, **Marc Serra**, reiteren l'agraïment al veïnat per la seva implicació durant tot el procés i conviden a seguir treballant conjuntament per incloure millores durant les properes fases.

### **Tancament de la sessió a les 19.45 h**